

ПРИРОДАТА КАКО ИЗВОР НА НАЦИОНАЛЕН СИМБОЛ НА ДРЖАВАТА: „СЛУЧАЈ АФРИКА“

Никола Стојаноски

Македонско грбословно друштво,
<https://orcid.org/0000-0002-3081-9039>

УДК 929.623/.624(6)

АПСТРАКТ

Целта на анализата на знамињата на независните држави во Африка во овој преглед се боите и нивната симболика. Во главниот фокус на анализата се боите кои симболизираат некое природно богатство. Следствено на тоа, резултатите од прегледот наведуваат на фактот дека од 54 државни знамиња во Африка дури 40 државни знамиња имаат графичко претставување на некоја природна или географска карактеристика на државата. Мотивите за таквото задавање на симболиката се од различна природа, но една општа заедничка и обединувачка црта за сите овие 40 знамиња е избегнувањето на графички симболики или бои кои се поврзуваат со мрачното колонијално минато, а воедно избегнувајќи одредени етнички елементи во овие повеќенационални африкански држави.

Клучни зборови: симболика на бои, африкански знамиња, неетнички национални симболи, природата како национално обележје

NATURE AS A SOURCE OF NATIONAL SYMBOLS: 'CASE STUDY—AFRICA'

Nikola Stojanoski

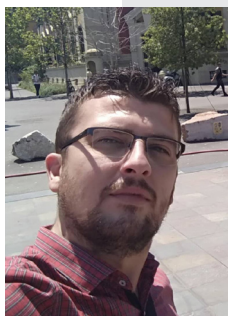
Macedonian Heraldic Society,
<https://orcid.org/0000-0002-3081-9039>

UDC 929.623/.624(6)

ABSTRACT:

The goals of the analysis of the flags of the independent countries in Africa in this review are the colours and their symbolism. The focus is on the colours that symbolize certain natural abundance. The review shows that out of 54 state flags in Africa, 40 have a graphic representation of certain natural or geographical features. The reasons for such a symbolism vary. However, one common mutual and uniting feature of all 40 flags is embracing “pan-African” graphic symbolism and colours in response to the dark colonial past and avoiding certain ethnic elements in these multinational African countries.

Key words: symbolism of colours, African flags, non-ethnic national symbols, nature as national identification

Процесот на градење и втемелување на националните симболи на државите се развива во зависност од историско-политичките прилики на територијата. Знамињата, како едни од основните елементи на националното обележје¹, се тесно поврзани со историскиот и културно-социјалниот развој на земјата. Таквиот развој директно или индиректно влијае врз изборот на елементите, боите и нацртот на знамето што ја претставува државата. Со разгледувањето на случајот со Африка, односно анализата на симболиката на боите на знамињата, јасно се оцртува овој историски развој и развојот на националната државност. Желбата и потребата да се изнајде заеднички симбол за мноштвото народи на дадената територија во Африка, разграничена од релативно мрачното минато на народите, а избегнувајќи етнички примеси, денес дава една лепеза од дизајни коишто навидум се различни, но сепак, во суштина мошне блиски. Главниот осврт на овој преглед е симболиката на боите на африканските знамиња, односно пресликувањето на важноста на природата и природните ресурси врз знамињата на суверените африкански нации.

Африканскиот континент денес е составен од 54 суверени држави, сите со веќе добро утврдени национални симболи. Анализата, направена на африканските знамиња за овој преглед, насочена е кон симболиката на боите што се присутни на знамињата, поточно како и до кој степен се вексиллошки претставени природното изобилие и природните главни карактеристики кај овие, во огромен дел постколонијални, африкански суверени држави. Според истражувањето се забележува дека во 40 од вкупно 54 државни знамиња во Африка има присуство на боја којашто симболизира природно богатство во една или друга форма. Дополнително на тоа, се забележува повторување на исти

The process of creating and establishing national symbols is shaped by the historical and political developments of a given territory. Flags, one of the basic elements of national symbolism,¹ are tightly connected to the historical and socio-cultural development of a country. Such developments directly or indirectly impact the choice of the elements, colours, and design of the flag that represents the country. Through the review of African countries (i.e., the analysis of the symbolism of the colours of their flags) the

historical development and the development of the national statehood are clearly seen. The desire and the need to find a common symbol for the numerous peoples in a given territory in Africa, while trying to suppress the relative dark past of the nations, and avoiding ethnic elements, has resulted in a variety of designs which at first glance are different, but at the core are very similar. The main focus of this review is the symbolism of the colours of the African flags, the reflection of the importance of nature and natural resources on the flags of independent African nations.

The African continent today comprises 54 independent countries, all with well-established national symbols. The analysis of the African flags for this review focuses on the symbolism of the colours on the flags—more precisely, in what manner and to what degree natural abundance and geographical characteristics are represented vexillographically on these post-colonial African flags. According to this research, 40 out of 54 state flags in Africa have a colour that symbolises natural abundance in some form. Additionally, the same colours

Знамето на Маврициус има четири еднакви ленти со четири различни бои. Две симболизираат некоја природна карактеристика на државата / The flag of Mauritius is made of four equal stripes in four different colours. Two symbolise a natural feature of the country

Знамето на Сејшели е составено од пет бои, од кои три имаат симболика на некоја природна карактеристика на земјата / The flag of the Seychelles is made of five colours, of which three symbolise a certain natural feature

бои кај различни држави, односно жолта, сина, зелена и портокалова боја, во комбинација со исти или мошне слични симболики. Најкарактеристично за африканските знамиња е тоа што се забележуваат исти мотиви со исти симболики кај држави што припаѓаат на различни географски области. Причините за таквата ситуација се разгледани и продискутирани подолу.

ЖОЛТА И ЗЛАТНА БОЈА

Жолтата боја како една од составните бои на знамето се јавува кај 12 од вкупно 40 африкански знамиња кои вклучуваат вексилотошко претставување на природните изобилства. Следствено на тоа, сепак, во овој случај, таа не е најдоминантната боја меѓу знамињата со ваква зададена симболика. Разгледувајќи ги службените описи на државните знамиња се забележува разграничување помеѓу жолтата и златната боја. Поради таквата дистинкција, вкупната бројка на знамиња што користат жолта боја се сведува на 12, што е многу повеќе од знамињата што користат „златна“ боја како графичка симболизација на некои од природните богатства.

Жолтата боја се јавува на знамињата на Бенин, Габон, Гвинеја, Гвинеја-Бисау, Есватини (Свазиленд), Зимбабве, Камерун, Демократска Република Конго, Мозамбик, Сао Томе и Принсипе, Танзанија и Того. Жолтата боја симболизира различни природни богатства, во зависност од тоа на што државата или народот дава поголемо значење. Оваа боја може да претставува некои географски региони, минерални богатства, па дури и астрономски објекти. Анализирајќи ги службените описи на знамињата се увидува дека жолтата боја го симболизира природното богатство и ресурси на државата (Демократска Република Конго², Гвинеја³, Есватини⁴ и Того⁵), минералите и рудните богатства (Мозамбик⁶, Танзанија⁷ и Зимбабве⁸), саваните како главна географска особина на државата (Бенин⁹ и Камерун¹⁰) и сонцето (Камерун, Габон¹¹, Гвинеја, Гвинеја-Бисау¹² и Сао Томе и Принсипе¹³). Во случајот со Сао Томе и Принсипе бојата, покрај тоа што го симболизира сонцето, таа го

occur on different state flags, i.e. yellow, blue, green, and orange, with identical or nearly identical symbolism and found on flags in totally different regions on the continent. The reasons for this outcome are discussed below.

YELLOW AND GOLD

Out of the 40 African flags that include vexillographic representations of natural abundance or geographical features, 12 use Yellow (or “gold”) as a constituent colour. Official descriptions differentiate between yellow and gold, more specifying “yellow” than specifying “gold”. However, it is not one of the most dominant colours, as a graphic symbol of a natural resource.

Yellow is used on the flags of: Benin, Cameroon, Democratic Republic of the Congo, Gabon, Guinea, Guinea-Bissau, Eswatini (Swaziland), Mozambique, Sao Tome and Principe, Tanzania, Togo, and Zimbabwe. Yellow symbolizes different natural resources, depending on what the country or the people give larger significance to. This colour may symbolize geographical regions, mineral resources, and even astronomical objects. Official descriptions of the flags show that yellow symbolizes the natural treasures

Жолтата боја на знамето на Камерун симболизира две природни карактеристики / There is a double meaning to the yellow colour on the flag of Cameroon

and resources of the country (DR Congo², Guinea³, Eswatini⁴ and Togo⁵), mineral ore deposits (Mozambique⁶, Tanzania⁷, and Zimbabwe⁸), the savannas as a main geographical feature of the country (Benin⁹ and Cameroon¹⁰) and the sun (Cameroon, Gabon¹¹, Guinea, Guinea-Bissau¹², and Sao Tome and Principe¹³). In the case of Sao Tome and Principe the colour symbolises the sun as well as cocoa, the main agricultural product of the country¹⁴. This double meaning for a colour can also be found in the official descriptions of the flags of Cameroon (savannas and sun), Gabon (sun and equator, i.e., the location of the country), and Guinea (sun and abundance). It can be concluded that these flags have relative harmony in terms of the symbolism of

симболизира и какаото како главна земјоделска култура во државата¹⁴. Примерот на Сао Томе и Принсипе со двојно значење на бојата го следат и знамињата на Камерун (саваните и сонце), Габон (сонцето и екваторот, т.е. местоположбата на државата) и Гвинеја (сонцето и богатствата). Според наведеното, може да се заклучи дека овие знамиња имаат релативна хармонија во однос на симболиката и значењето на бојата, но сепак, истата е за нијанса поразновидна во споредба со останатите бои што се опфатени со овој преглед. Географската распространетост на жолтата боја со осврт кон природните изобилства е голема и се протега низ целиот континент, но сепак се забележителни заедничките мотиви и цели при избор на таквата употреба и симболика на жолтата боја.

Тесната поврзаност и големата идентичност помеѓу златната и жолтата боја се јасно воочливи. Сличноста помеѓу овие две бои се јавува како на визуелно така и на симболичко поле. Сепак, „двете бои“ всушност се технички претставени со иста боја на знамињата, а разликата е во службената номенклатура. Анализирајќи ги државните знамиња во Африка, коишто имаат боја што симболизира природно изобилство, се доаѓа до податокот дека само четири независни држави имаат употребено златна боја за дадената симболика. Државите што користат златна боја за таква намена се Гана, Мали, Мавританија и Чад, сите дел од Западна Африка.

Како и со случајот со жолтата, така и кај златната боја, симболиката е слична скоро кај сите знамиња. Златната боја кај овие анализирани африкански знамиња најчесто претставува симбол на рудното богатство на државата (Гана¹⁵, Мали¹⁶) и пустината како доминантна географска карактеристика на државата (Чад¹⁷ и Мавританија¹⁸, каде јасно е посочена Сахара). На златната боја од знамето на Чад ѝ се припишуваат две значења, односно сонцето (астрономски објект) и пустината. Како што може да се забележи од овој преглед, симболиката што ја претставува златната боја е мошне слична со симболиката на жолтата боја, односно двете бои ја имаат улогата

Златната боја како симбол на рудното богатство на државата на знамето на Гана / Golden color on the flag of Ghana, as symbol of the mineral richness of the stater

https://commons.m.wikimedia.org/wiki/File:Enseignante_defile.jpg

the colour yellow, while varying more compared to the other colours that follow in this review. The geographical distribution of the yellow colour with this symbolism is wide; it can be found in almost all regions of the continent. However, the reason or motives for selecting the colour for such symbolism is consistent.

The correspondence between gold and yellow is clearly visible. The similarity between these two colours is on the visual and symbolic levels. However, these ‘two colours’ actually are technically represented by the same colour on the flags, the difference being in the official nomenclature. In this analysis, only four independent countries use gold for this purpose: Ghana, Mali, Mauritania, and Chad—all in West Africa.

As with yellow, the symbolism of gold is similar in all four cases. Gold usually stands for the

на национално обележје преку симболизирањето на главните природни ресурси на регионите.

ПОРТОКАЛОВА И ЦРВЕНА БОЈА

Портокаловата боја е една од послабо застапените бои во вексилологијата. Бројот на знамиња што ја користат оваа боја како национална е значително помал во споредба со повеќе застапените бои (црвена, сина, зелена, жолта). Оваа боја како национален симбол се користи од Брегот на Слоновата Коска, Нигер и Замбија. Сите овие три знамиња ја користат бојата за да претстават некоја природно-географска особина. Брегот на Слоновата Коска ја користи портокаловата боја како симбол на северните савани во државата, често именувани како „плодната почва на државата“.¹⁹ Портокаловата боја кај знамето на Нигер ги симболизира северните пустински предели на државата (Сахара), што е како контраст на зелената боја, којашто ги симболизира јужните поплодни предели на Нигер²⁰. Замбија ја користи портокаловата боја во друг контекст, односно бојата од знамето на Замбија е симбол на рудното богатство на земјата (бакар)²¹. Следствено на веќе споменатото, може да се види дека постои сличност, па дури и идентичност со употребата и симболиката на жолтата боја, којашто е веќе дискутирана погоре. Дополнително на тоа, разгледувајќи ги овие три знамиња, може да се увиди дека сите три држави ја избрале портокаловата боја за да симболизира некоја природна особина којашто е од суштинско и препознатливо значење за државата, нешто што е заедничко за сите анализирани бои.

За да се увиди степенот на употреба на црвената боја на знамињата во светот, не треба да се направи детална анализа. Таа е една од најчесто користените бои во вексилологијата, ако не и најчеста, и може да се види кај знамиња од сосема различни региони во светот. Сепак, кога станува збор за употреба на црвената боја со зададена природно-географска симболика, употребата е сведена на минимална. Несвојствената

mining in the country (Ghana¹⁵, Mali¹⁶) and the desert as a dominant geographical feature of the country (Chad¹⁷ and Mauritania¹⁸, where the Sahara is represented). Chad gives a second meaning to the colour, it also stands for the sun (an astronomical object). As can be seen from the review, the symbolism of gold is quite similar to that of yellow—both colours play the role of national symbolism through the graphic representation of the natural resources of the regions.

ORANGE AND RED

Orange rarely occurs as a vexillographic colour. The number of national flags using this colour as a one is substantially smaller in comparison to the more common colours (red, blue, green, yellow, black, and white). In Africa, orange is used as a national symbol by the Ivory Coast, Niger, and Zambia. All three flags use the colour to represent a natural or geographical feature of the country. In Ivory Coast orange symbolises the northern savannas of the country, often called ‘the fertile

Знамето на Брегот на Слоновата Коска - добар пример за употребата на портокаловата боја како симбол на географски регион / The flag of Ivory Coast - a good example of the use of orange as a symbol of geographical region

land of the country’.¹⁹ On the flag of Niger orange symbolises the northern desert regions of state (Sahara), which contrast with the green colour that represents the southern fertile regions of Niger²⁰. Zambia, on the other hand, uses orange as a symbol for mineral deposits (copper)²¹. With the analysis of this colour it can be noted the similarity, if not complete correspondence, with the use and symbolism of yellow as discussed above. Additionally, all three countries adopted orange to stand for a recognizable natural feature of national significance. This is common to all of the colours analyzed in this study.

There is no need for detailed analysis of the usage of red among the African flags, since its use is widespread. The colour is one of the most used colours in vexillography and appears on flags from totally different regions in the world. However, as a symbol of a natural abundance or resource, the use of red is limited. The infrequent use of red as a symbol of natural resource is due

употреба на црвената боја за таквата симболика е главно поради фактот што „е резервирана“ како симбол на борбата на народот за ослободување од туѓа власт (Ангола, Македонија, Латвија, и др.) или пак, таа симболизира одредена политичко-социјална идеологија на земјата²² (Виетнам, НР Кина). Така, се забележува дека од 40 знамиња во Африка, коишто користат боја со природно-географска симболика, само две знамиња ја користат црвената во овој контекст, Гамбија и Есватини.

Есватини и Гамбија, како уникатни примери, задале сосема друго значење на црвената боја. Бојата на знамето на Есватини ја симболизира плодната почва на државата²³, а црвената боја во знамето на Гамбија ги симболизира сонцето (и блиската местоположба до екваторот) и саваната²⁴. Дополнителна причина поради којашто овие две држави се издвојуваат од останатите е фактот дека за претставување на таквите географски и природни карактеристики, останатите држави во Африка користат жолта боја (во помал дел и портокалова), а црвената боја е „резервирана“ за симболизирање други национални елементи што не се поврзани со оваа тематика. Таквата практика не е применета кај овие две знамиња. Сепак, и покрај овие значајни разлики помеѓу симболиката на бојата од овие две знамиња во споредба со останатите, постои клучна заедничка особина, а тоа се мотивите за избор на таквите природно-географски карактеристики како национални симболи.

СИНА БОЈА

Резултатите од анализата на горенаведените знамиња покажуваат дека сината боја е втората најчесто употребувана боја. Од вкупно 40 знамиња што користат боја со природно-географска симболика, дури 16 знамиња ја користат сината боја за таквата цел. Сината боја се јавува на знамињата на Боцвана, Габон, Гамбија, Екваторска Гвинеја, Еритреја, Есватини, Зелен Рт, Јужен Судан, Лесото, Маврициус, Намибија, Сејшели, Сомалија, Танзанија, Чад и Џибути.

Резултатите од анализата даваат релативно покомпактна и похомогена употреба и симболика на сината боја. Деталната анализа на употребата на сината боја во овој контекст укажува

to the fact that this colour 'is reserved' as a symbol of the struggle of the people for liberty (Angola, Macedonia, Latvia, etc.)

Плодната почва во Есватини е претставена со црвена боја на знамето на државата / The fertile land in Eswatini is represented by red on the country's flag

or as a symbol of certain political or social ideology of the state ²²(Vietnam, China). Therefore, out of 40 flags that adopted a color to symbolise a natural feature, only two state flags use red: Eswatini and The Gambia.

As unique examples, Eswatini and The Gambia attribute totally different meanings to the colour red. For Eswatini it symbolizes the fertile land of the country²³, while for The Gambia it symbolizes the sun (and the approximate closeness to the equator) and the savannas²⁴. Another reason for such uncommon use of red is that other countries represent the same geographical features with yellow (a few use orange), in part because red is 'reserved' for symbolizing types of other national elements. However, red is still represents a natural or geographical feature as a national symbol on these two flags.

BLUE

Blue is the second most used colour for geographical or natural symbolism, appearing on 16 out of 40 such flags. Blue appears on the flags of Botswana, Cabo Verde, Chad, Djibouti, Equatorial Guinea, Eritrea, Eswatini, Gabon, The Gambia, Lesotho, Mauritius, Namibia, Seychelles, Somalia, South Sudan and Tanzania. The results show a relatively more compact and more homogenous use and symbolism. Blue symbolises rain (Botswana²⁵, Lesotho²⁶, Namibia²⁷), oceans or seas (Cabo Verde²⁸, Djibouti²⁹, Equatorial Guinea³⁰, Gabon, Eritrea³¹, Mauritius³², Namibia, Seychelles³³, Somalia³⁴, Tanzania), rivers or lakes (The Gambia, South Sudan³⁵, Tanzania), and the sky (Cabo Verde, Chad, Djibouti, Eswatini, Lesotho, Namibia, Seychelles, Somalia).

дека таа се користи за да ги симболизира дождот (Боцвана²⁵, Лесото²⁶, Намибија²⁷), океаните или морињата (Зелен ’Рт²⁸, Цибути²⁹, Екваторска Гвинеја³⁰, Габон, Еритреја³¹, Маврициус³², Намибија, Сејшели³³, Сомалија³⁴, Танзанија), реките или езерата (Гамбија, Јужен Судан³⁵, Танзанија) и небото (Зелен ’Рт, Чад, Цибути, Есватини, Лесото, Намибија, Сејшели, Сомалија).

Изборот на бојата за симболизирање на погоре наведените работи е очигледна поради самата физичка карактеристика (боја) на нештото што се симболизира. Овој принцип е речиси универзален за сите 16 примери, но со одредени разлики во нијансата на бојата. Што се однесува за мотивите, тие варираат од држава до држава. Боцвана³⁶, Лесото и Намибија се наоѓаат главно во пустинските предели на Јужна Африка, регион каде што дождот и водата се од суштинско значење за напредокот на државата и опстанокот на живиот свет. Гамбија и Јужен Судан ја избрале сината боја како симбол на главната река во државата, односно реката Гамбија и Нил. Небото често се избира како симбол на надеж или мир (во најголем број случаи, како што е на пример Чад), а морето или океанот се избрани како референца на местоположбата на државите на географската карта на светот (Индискиот Океан за Маврициус, Атлантскиот Океан за Зелениот ’Рт итн.). Иако бојата симболизира различни природно-географски облици, сепак сите овие ги спојува фактот дека тие се важни и клучни од егзистенцијално-социјален аспект за државата и народот кој живее во неа, и оттаму, нивната пресликаност на знамето.

ЗЕЛЕНА БОЈА

Најзастапената боја кај знамињата што се во фокусот на анализата е зелената. Таа се појавува кај 31 од анализираниите 40 африкански знамиња. Зелената боја се појавува на знамињата во различни нијанси, со слични или идентични симболики кај држави коишто се од сосема различни региони на континентот. Зелената боја се јавува на знамињата на Бенин, Брег на Слоновата Коска, Буркина Фасо, Габон, Гана, Гвинеја, Гвинеја-Бисау, Екваторска Гвинеја, Еритреја, Етиопија, Замбија, Зимбабве, Јужен Судан, Камерун, Кенија, Република Конго, Либија,

The selection of blue to represent each of these reflects a physical characteristic (its colour) of the feature symbolized. This practice

Дождот (водата) е значаен за Боцвана и оттука и потребата за негово графичко визуелизирање / The rain (water) is important for Botswana and therefore the need for its graphic representation

is almost universal for all 16 examples, but with certain differences regarding the shade of the colour. The motives or reasons for selecting the colour as a national symbol differ from country to country. Botswana³⁶, Lesotho, and Namibia are located in the desert regions of Southern Africa, region where water and rain are critically important for the state and its biota. The Gambia and South Sudan use blue as a symbol of the main river in the countries, Gambia River and The Nile. The sky is usually portrayed as a symbol of hope and peace (as in the case with Chad), while the sea or ocean refers to the geographical location of the country (the Indian Ocean for Mauritius, the Atlantic Ocean for Cabo Verde, etc.). Even though the colour symbolizes different natural and geographic features, in all cases these features play an important role in the life of the country and its people.

GREEN

The most common colour among the flags analysed in this study is green, appearing 31 out of 40 flags. Green is present in different shades, with similar or identical symbolism and on flags from totally different regions of the continent. The colour is present on the flags of Benin, Burkina Faso, Cameroon, Republic of the Congo, Djibouti, Eritrea, Equatorial Guinea, Ethiopia, Gabon, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Ivory Coast, Kenya, Libya, Malawi, Mali, Mauritius, Mozambique, Namibia, Niger, Nigeria, Sao Tome and Principe, Seychelles, Sierra Leone, South Sudan, Sudan, Tanzania, Togo Zambia, and Zimbabwe.

The colour in the listed flags symbolizes

Малави, Мали, Маврициус, Мозамбик, Намибија, Нигер, Нигерија, Сао Томе и Принципе, Сејшели, Сиера Леоне, Судан, Танзанија, Того и Цибути.

Бојата кај наведените знамиња ги симболизира следните природно-географски карактеристики: земјоделието во државата и неговото изобилство (Буркина Фасо, Екваторска Гвинеја, Еритреја, Зимбабве, Јужен Судан, Република Конго³⁷, Либија³⁸, Маврициус, Намибија, Судан³⁹, Того), зелените појаси во државата како што се шумите, џунглите и вегетацијата (Бенин, Габон, Гана, Гвинеја, Гвинеја-Бисау, Брег на Слоновата Коска, Екваторска Гвинеја, Замбија, Камерун, Република Конго, Намибија, Сао Томе и Принципе, Танзанија, Того) и природните богатства, т.е. природните ресурси, природата и плодноста на земјата (Буркина Фасо, Габон, Гана, Етиопија, Екваторска Гвинеја, Јужен Судан, Кенија⁴⁰, Либија, Малави⁴¹, Мали, Мозамбик, Нигер⁴², Нигерија, Сејшели, Сиера Леоне⁴³, Судан, Танзанија, Того, Цибути⁴⁴). Во овој контекст само Еритреја се издвојува од ова релативно хомогено множество на симболика, бидејќи државата дала второстепено значење на бојата и таа го симболизира живиот добиток.

Како кратко резиме може да се заклучи дека и кај оваа боја повторно се јавува факторот на „суштинска значајност за државата“ при избор на нештото што се симболизира. Истиот фактор се јавува и во другите анализирани бои, што всушност е заедничка особина што ги поврзува различните африкански нации од различни делови на црниот континент.

КРАТОК ОСВРТ КОН МОТИВИТЕ ЗА ИЗБОРОТ НА НАЦИОНАЛНИТЕ БОИ

Со прегледот погоре за симболиката на боите на знамињата на африканските држави коишто имаат визуелна симболизација на некоја природна или географска карактеристика, тематиката е релативно појасна и полесно може да се класифицира. Јасно и лесно воочливи се елементите и симболиката на знамињата, а со тоа и идеите што тие ги претставуваат. Подлабоко и поопширно е анализирањето на историјатот на знамињата, односно зошто и како нацртите

Зелената боја како симбол на зеленлото во државата - знамето на Замбија / The green colour as a symbol of the green land in the country - the flag of Zambia

the following natural or geographical features: agriculture of the country and its abundance (Burkina Faso, Equatorial Guinea, Eritrea, Zimbabwe, South Sudan, Republic of the Congo³⁷, Libya³⁸, Mauritius, Namibia, Sudan³⁹, Togo), the green lands of the

country, such as forests, jungles and vegetation (Benin, Gabon, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Ivory Coast, Equatorial Guinea, Zambia, Cameroon, Republic of the Congo, Namibia, Sao Tome and Principe, Tanzania, Togo) and natural abundance, i.e. natural resources, the nature and the fertility of the land (Burkina Faso, Gabon, Ghana, Ethiopia, Equatorial Guinea, South Sudan, Kenya⁴⁰, Libya, Malawi⁴¹, Mali, Mozambique, Niger⁴², Nigeria, Seychelles, Sierra Leone⁴³, Sudan, Tanzania, Togo, Djibouti⁴⁴). In this context only Eritrea differs from this relatively homogenous group of flags; its green also symbolizes livestock.

In short, green's symbolism again demonstrates a colour representing something of 'crucial significance for the country'. The same factor or reason for selecting the colour as national can be seen in the analysis of the other colours as well. This is a common element that connects all of these flags from totally different parts of Africa.

THE REASONS FOR CHOOSING NATIONAL COLOURS

When reviewing the symbolism of the colours on the 40 African national flags symbolising natural or geographical features, the subject matter is relatively clear and easy to classify. The elements and symbols on the flags are distinct and easily noticeable, and thus are the ideas that they represent. But deeper and more extensive is the analysis of the history of the flags, that is, why and how the designs with their elements and symbols became established as national symbols.

со своите елементи и симболики се установени како национални симболи на државите.

Општиот преглед на историјатот на знамињата и историскиот развој на државите што се предмет на овој преглед, наведува на разумно размислување дека државите избрале такви бои со такви дизајни поради првенствено историско-политичките прилики во коишто се развивале државите, а потоа и поради етно-социјалните аспекти од коишто е составена државата. Главниот настан којшто одиграл значајна улога при развојот на континентот е колонизацијата што започнала во 16 век од европските империјални сили. Колонијалните европски држави успеале да ги колонизираат сите современи држави освен Етиопија и Либерија⁴⁵. Овој процес имал директно и силно влијание, не само врз политичкиот, социјалниот и општествениот живот на нациите туку и врз етничкиот и јазичниот карактер на државите.

Таквата нова политичко-општествена состојба, испреплетување народи без јасно зададени етнички граници и репресивни режими, директно влијаела и врз текот на развојот на постколонијалните новосоздадени држави и нивните национални обележја⁴⁶. Со исклучок на веќе споменатите две независни држави, скоро сите други африкански држави имаат слични судбини кога станува збор за процесот на избор на национално обележје и организирање на својата новосоздадена држава. Според општата анализа на знамињата, може да се заклучи дека добар дел од знамињата на новосоздадените африкански држави, при изборот на нацртот и боите за своите нови национални знамиња, биле инспирирани од боите и дизајнот на етиопското и панафриканското знаме. Етиопското знаме (црвено, жолто и зелено), иако не е панафриканско, имало огромно влијание врз дизајнот на голем број од новите африкански државни знамиња. Таквата улога на еден вид „панафриканско“ знаме е како директна последница на историјата на државата во однос на присуството на колонијалните сили во Африка. Државите коишто ги избрале боите од етиопското знаме, често ги избрале поради солидарноста на државата со останатите африкански држави и заедничката судбина што ја

Поради својата историја и политичка ситуација, знамето на Етиопија било прифатено како панафриканско од страна на останатите постколонијални држави / Due to its history and political situation, the Ethiopian flag was accepted as a Pan-African by the rest of the post-colonial states

A general overview of the history of the flags and the historical development of the countries subject of this review suggests that their flags' colours reflect the historical and political circumstances under which each developed as well as the ethno-social aspects of the country. The most significant event in the development of the continent was the colonization by the European imperial powers, beginning in the 16th century. European countries succeeded in colonizing all modern states except Ethiopia and Liberia⁴⁵. This process had a direct and strong impact on African countries, not only on their political and social life but also on their ethnic and linguistic character.

Colonialization's political and social nature, characterized by repressive regimes and the creation of countries disregarding ethnic boundaries, directly influenced the course of the development of post-colonial newly created states and their national features⁴⁶. With the exception of those two countries, all African countries had similar experiences in the process of selecting a national symbol and organizing the newly established state.

A large number of the flags of the newly created African countries were inspired by the colours and designs of the Ethiopian and Pan-African flags. Although not pan-African per se, the Ethiopian flag (red, yellow, green) had a huge impact on the design of many of the new African state flags. Its role as a "pan-African flag" results from its history resisting the colonial powers in Africa. Emergent countries often chose the colours of the Ethiopian flag in solidarity with the other African countries and the same fate they

имале во минатото. Често, боите се гледале како симбол на единство⁴⁷ на африканските нации. Паралелно со овој процес се случило и прифаќањето на панафриканските бои (црвена, зелена и црна) од одделни нови африкански држави. Мотивите и целите за избор на таквите бои се скоро исти како и во случајот со етиопското знаме. Употребата на боите (сите или само дел од нив) варира од држава до држава, тие се разликуваат по симболиката што ја претставуваат, но се сепак поврзани во однос на побудите и причините за избор на боите како национални бои на постколонијалните држави.

Тесно поврзано со колонијалниот период е и феноменот на ненационални, односно неетнички држави. Новосоздадените држави, своите државни граници ги наследиле од колонијалниот период, а со тоа и мешаниот етнички карактер на државите. Непостоењето (во голем дел) ненационални етнички држави на африканскиот континент, а особено меѓу 40-те анализирани во овој преглед, исто така директно влијаело врз изборот на национални симболи. Поради непостоењето доминантно мнозинска етничка група (со исклучок на одделни држави како што е Боцвана на пример⁴⁸), државите при процесот на усвојување на новите национални симболи имале тенденција да усвојуваат симболи коишто не претставуваат етнички симбол или етничко знаме. Предводени од идеологијата за единство и солидарност со сите постколонијални нации, државите создавале знамиња коишто ќе бидат обединувачки симбол за сите етнички групи во државата. Избегнувањето симболи на само една етничка група довело до создавање на денешните дизајни, коишто, да напоменеме повторно, немаат етничка симболика, туку се предводеле (во најголем дел) од идеологиите на панафриканската солидарност и единство. Поради тоа, сличниот или ист број бои со иста или слична симболика можат да се пронајдат кај држави од сите региони од Африка, често и кај држави коишто немаат соседска блискост и непосредна социо-политичка комуникација.

Знамето на Кенија е еден од најрепрезентативните примери за употреба на панафрикански бои /The flag of Kenya is one of the most representative example of the use of Pan-African colours

from country to country and they differ in the symbolism they represent, but are still connected by the motives and reasons for choosing those particular colours as national colours of these post-colonial states.

The phenomenon of non-national (i.e., non-ethnic states) is closely related to the colonial period. The newly created states inherited their state borders from the colonial period, leaving them with a mixed ethnic character. The absence (in most cases) of single-ethnicity national states on the African continent, and in particular among the 40 countries analysed in this review, also directly influenced the choice of national symbols. Due to the lack of a dominant majority ethnic group (though there are some exceptions, such as Botswana⁴⁸), post-colonial states tried to adopt new national symbols that did not represent a single ethnicity.

Знамето на Малави е исто така одличен пример за употреба на боите од панафриканското знаме /The flag of Malawi is also an excellent example about the use of the colours of the Pan-African flag

reflect, in most cases, an ideology of pan-African solidarity and unity. Therefore, similar colors with the same or similar symbolism can be found in countries from all regions of Africa, often in countries that do not share borders or close socio-political communication.

- 1 Thomas Hylland Eriksen, *Flag, Nation and Symbolism in Europe and America*, 2007
- 2 Flag of Democratic Republic of Congo, <https://fotw.info/flags/cd.html>
- 3 Flag of Guinea, <https://www.britannica.com/topic/flag-of-Guinea>
- 4 National Symbols of Eswatini, <http://www.gov.sz/index.php/about-us-sp-15933109/our-flag>
- 5 Flag of Togo, <https://web.archive.org/web/20070607220043/http://www.fotw.us/flags/tg.html>
- 6 Flag of Mozambique, <https://fotw.info/flags/mz.html>
- 7 The National Flag, <https://www.tanzania.go.tz/home/pages/258>
- 8 Di Piazza, Francesca (2005), *Zimbabwe in Pictures*, pp. 69
- 9 Smith, W. Flag of Benin, *Encyclopaedia Britannica*
- 10 Flag of Cameroon, <https://fotw.info/flags/cm.html>
- 11 Flag of Gabon, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/gb.html>
- 12 Country Profile: Guinea-Bissau, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/pu.html>
- 13 Smith, W. Flag of Sao Tome and Principe, *Encyclopaedia Britannica*
- 14 Country Profile: Sao Tome and Principe, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/tp.html>
- 15 Flag of Ghana, GhanaWeb, <https://www.ghanaweb.com/GhanaHomePage/republic/flag.php>
- 16 Flag of Mali, <https://fotw.info/flags/ml.html>
- 17 Minahan, J., *The complete guide to national symbols and emblems*, Santa Barbara, 2010
- 18 Country Profile: Mauritania, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mr.html>
- 19 Rougerie, Gabriel (1964), *La Cote d'Ivoire*
- 20 Flag of Niger, <https://www.britannica.com/topic/flag-of-Niger>
- 21 Flag of Zambia, <https://www.britannica.com/topic/flag-of-Zambia>
- 22 Brink, Jan Ten, 1899.
- 23 National Symbols of Eswatini, <http://www.gov.sz/index.php/about-us-sp-15933109/our-flag>
- 24 Flag of The Gambia, <https://www.britannica.com/topic/Gambia-flag-of-The>
- 25 Дури и националното гесло на Боцвана, Pula, значи „дожд“/ Even the national motto of Botswana is “Pula”, which translates as ‘rain’. Flag of Botswana, <https://fotw.info/flags/bw.html>
- 26 Flag of Lesotho, <https://www.britannica.com/topic/flag-of-Lesotho>
- 27 National Symbols of Namibia, <http://www.gov.na/web/guest/national-symbols>
- 28 Flag of Cabo Verde, <https://www.britannica.com/topic/flag-of-Cabo-Verde>
- 29 Flag of Djibouti, <https://www.britannica.com/topic/flag-of-Djibouti>
- 30 About Equatorial Guinea, <http://embassyofequatorialguinea.co.uk/key-facts/>
- 31 Government of Eritrea, <http://eritrean-embassy.se/government-agencies/government-of-eritrea/>
- 32 National symbols of Mauritius, <http://www.govmu.org/English/ExploreMauritius/NationalSymbols/Pages/National-Flag.aspx>
- 33 National ceremonies and symbols, <http://www.egov.sc/GovernmentAgencies/natcesym/natcesym.ASPX>
- 34 https://web.archive.org/web/20120915100458/https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/flags/flagtemplate_so.html Сепак, за ова знаме потешко е да се одреди официјалното значење на боите поради нефункционирањето на државата во целост/ However, for this flag it is difficult to determine the official meaning of the colours due to the non-functionality of the country.
- 35 Flag of South Sudan, <https://www.britannica.com/topic/flag-of-South-Sudan>
- 36 Smith, W. Flag of Botswana, *Encyclopaedia Britannica*
- 37 Flag of the Republic of Congo, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/cf.html>
- 38 Flag of Libya, <https://www.britannica.com/topic/flag-of-Libya>
- 39 Flag of Sudan, <https://www.crwflags.com/FOTW/flags/sd.html>
- 40 Flag of Kenya, <https://www.crwflags.com/FOTW/flags/ke.html>
- 41 Flag of Malawi, <https://www.crwflags.com/FOTW/flags/mw.html>
- 42 Именувани како плодни региони во јужниот дел на земјата, односно Јужен Нигер со реката Нигер/ Named as fertile regions of the southern parts of the country, i.e. Southern Niger with the river Niger.
- 43 Специфично посочени планините, од каде потекнува и името на државата/ Specifically determined the mountains, who gave the name of the country
- 44 Именувано како „зеленилото и земјата“/ Listed as „greenery and earth“
- 45 Kivite, T., *Liberia and Ethiopia, The Never Colonised African Countries*, <https://streamafrica.com/culture/liberia-ethiopia-never-colonized-african-countries/>
- 46 Kabia, J., *Humanitarian Intervention and Conflict Resolution in West Africa*, 2009
- 47 Smith, N., *What Flag?*, 2015
- 48 Мнозинството од населението се Цвани / The majority of the population are Tswanas.